

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ

21 травня 2021р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 31. 05. 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студент 3-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 2-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

УДК 321(477)(063)

С 91

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали другої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 травня 2021 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2021. 145 с.

УДК 321(477)(063)

7. Рябчук М. Дилеми українського Фауста: громадянське суспільство і –розбудова держави// М. Рябчук. - К.: Критика, 2000. 271 с.

8. Світа Г. Концепція громадянського суспільства: історія та сучасність - Львів, 1999. – С. 63-72

9. Скрипнюк О. В. Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики: [монографія] / Ін-т держави і права ім. В. Корецького НАН України, 2000. 600 с.

Поплавська Анастасія

студентка 2 курсу спеціальності «Право»

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

м. Одеса, Україна

ОСНОВИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

У процесі розвитку юридичної психології з неї виокремилася така галузь, як пенітенціарна психологія. Специфіка об'єкта пізнання, зумовлена складним характером питань, пов'язаних із процесами корекції засуджених, своєрідність методів вивчення їхньої особи і психічних процесів, що відбуваються в період відбування покарання, розгляд інструментів вивчення особи засудженого і методів виховного впливу стали підставою для виділення окремої галузі юридичної психології — пенітенціарної психології [3].

На сьогоднішній день в Україні та пострадянських країнах існує така проблема, як підготовка професійних суб'єктів пенітенціарної психології, а саме психологів, педагогів, юристів. За допомогою загальної, інженерної, соціальної психології, психології мистецтва та праці можна краще дослідити особливості психічної діяльності засуджених та місць позбавлення волі.

До основних напрямів досліджень у галузі пенітенціарної психології належать: а) вивчення закономірностей зміни психіки

засудженого, розвитку його особистісних якостей і мотивів поведінки з метою визначення впливу на його свідомість чинників, пов'язаних з ізоляцією від суспільства; б) дослідження морального впливу на засудженого кримінального покарання як чинника, що ганьбить людину, вивчення психічних станів засудженого, викликаних усвідомленням вини або невинуватості, з метою створення необхідних умов для його адаптації; в) дослідження психологічних особливостей засуджених, обумовлених їхнім віком, життєвим досвідом, національною належністю, видом злочинної діяльності і покаранням, з метою розроблення методів формування колективів засуджених і видів виховного впливу; г) розроблення групових та індивідуальних методів психолого-педагогічного впливу з метою найбільш ефективної корекції засуджених [3].

Методи психолого-педагогічного впливу, використовувані в установах виконання покарань, відповідають за своєю принциповою схемою загальним педагогічним заходам виховання, однак мають певну специфіку, зумовлену контингентом, щодо якого вони застосовуються. До цих методів поряд з високою і послідовною вимогливістю щодо режиму праці і відпочинку належить метод переконання, основною рисою якого є такий вплив на психіку засудженого, за якого досягається розуміння завдань і формується згода з необхідністю їх виконання. Реалістичність, доказовість суджень і міркувань, що повинні мати силу переконання, — головні сторони методу переконання. При цьому слід добирати достовірні та яскраві факти, що аргументують доводи переконання. Основною формою переконання є бесіда. Багаторазово повторювана, така, що має певну варіантність, вона в усіх випадках дає позитивний ефект [3].

До найбільш важливих методів кримінально-виконавчого впливу належить метод навіювання, який передбачає вплив на психіку людини без критичного його сприйняття останньою. Навіювання має на меті змінити ставлення засудженого до його негативних установок, прищепити йому нові прагнення.

Навіювання, як правило, пов'язане з авторитетом людини, яка його здійснює. У загальній психології під навіюванням розуміють

різні способи вербального і невербального емоційно забарвленого впливу на людину з метою створення в неї певного стану або спонукання до певних дій. В основі навіювання лежить послаблення дії свідомого контролю, здійснюваного щодо сприйманої інформації [4]. Виділяють два способи навіювання: словесне — шляхом прямого мовного впливу на засудженого і непряме — опосередковане яким-небудь предметом чи дією [1]. Навіювання може викликати не тільки ті чи інші емоційні стани, а й вольові спонукання, що є дуже істотним для практики діяльності установ виконання покарань. Навіювання може бути як прямим, безпосередньо зверненим до засудженого, так і непрямим, що має своєю метою повідомлення позитивної інформації про інших осіб, причому в такій формі, що не вимагає безпосередньої відповідної реакції. Методи непрямого навіювання включають демонстрацію фільмів, вплив музикою, читанням художньої літератури тощо. При здійсненні методів впливу важливо зазначити, що домінантні вогнища, які виникають у засудженого і підтримують позитивні прагнення, мають тенденцію до згасання. Тому такі домінанти необхідно стимулювати повторенням впливу. Доцільно також керувати самонавіюванням засудженого.

Важливим методом впливу на особу засудженого у пенітенціарній психології називають метод передання інформації. На думку А. Дулова, інформація, яка спеціально і цілеспрямовано відбирається з тієї, що надходить до засудженого, повинна сприяти доповненню його соціального досвіду, одержанню і засвоєнню ним відомостей, яких він раніше не одержував (чи ігнорував), — про життя суспільства, інтереси і діяльність людей, трудові процеси, культуру [2].

Специфічним методом впливу на особу засудженого є метод регулювання психічних спілкувань. Тут є певні можливості регулювати психічні спілкування, впливати на взаємодію з іншими засудженими, рідними та близькими. Такий метод також передбачає контроль за входженням засудженого до мікроколективів (у тому числі з негативною спрямованістю). Особливі умови перебування засудженого в місцях позбавлення волі передбачають застосування методу примушування. Вчені, які

досліджують пенітенціарну психологію (О. Ковальов), вважають, що покарання діє в одних випадках залякуюче, в інших — примушує думати про те, який спосіб поведінки виявляється не тільки більш зручним у певний час, а й перспективним у справі самовиправлення [3].

Література

1. Васильев В. Л. Юридическая психология: Учебник. – М.: Юрид. Лит., 1991. – С. 454.
2. Дулов А. В. Судебная психология. – С. 453.
3. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Х.: Право, 2008. — 240 с.
4. Психологический словарь. – М., 1983. – С. 51.

Сулима Вікторія

студентка 3 курсу спеціальності «Право»
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ОБ'ЄКТ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Серед широкого спектру злочинів, що посягають на соціальні цінності, особливе місце посідає торгівля людьми, або так зване сучасне рабство, що набуває великих масштабів у сучасному світі. Актуальність зазначеної проблеми зумовила широке коло наукових досліджень у цій сфері. Зокрема, дискусійними виявляються питання щодо об'єкту цього злочину та його місця в системі об'єктів кримінально-правової охорони, адже це питання має важливе теоретичне та практичне значення. Воно сприяє з'ясуванню соціальної суті даного злочину, характеру і ступеня його суспільної небезпеки.

Аналіз питання, який же об'єкт поставлений під охорону кримінально-правовою нормою щодо торгівлі людьми, потребує уточнення змісту деяких понять, що є предметом спорів. Оскільки